

основним фактором адаптації господарюючого суб'єкту до ринкового середовища та підвищення його інвестиційної привабливості є зростання його ділової активності, включаючи виробничу, соціальну, інноваційну, інвестиційну, ринкову та екологічну активність.

Одним з напрямків, що підвищують адаптацію в ринковому середовищі і інвестиційна привабливість учасників, мобілізуючих інвестиційні ресурси підприємств різних галузей, виробничої і соціальної інфраструктури, банків, інвестиційних і страхових компаній та ін., є інтегрування інвестиційних об'єднань, роль яких у створення синергічного ефекту від їх утворення та діяльності.

Встановлення та характеристика діалектичному взаємозв'язку і взаємозалежності між економічними спроможностями і інвестиційною привабливістю, викликає потребу в розробці методологічних підходів до оцінки інвестиційного потенціалу підприємств залізничного комплексу як їх здатності залучити і ефективно використовувати інвестиційні ресурси з різних внутрішніх і зовнішніх джерел.

УДК 320.3

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ОРГАНІЗАЦІЇ

*Товма Л.Ф., к.т.н., доцент, капітан
(НАНГУ)*

Економічна безпека є індикатором раціональної побудови та розвитку стратегічного потенціалу організації, оскільки характеризує нормальний стан функціонування всіх структурних елементів організації та протікання господарських процесів у відповідності з визначеними параметрами. Рівень економічної безпеки організації відображає якість організації економічної діяльності суб'єкта господарювання.

В свою чергу в основі економічної діяльності організації лежить

виробництво певної продукції (послуги) та сукупність пов'язаних із цим організаційних процесів. До останніх належать, зокрема: ресурсне забезпечення виробництва, інформаційне забезпечення управління, інноваційно-інвестиційне забезпечення, інтелектуально-кадрове забезпечення, організація логістичних процесів, комплекс маркетингу, контроль за дотриманням соціально-економічних та екологічних нормативів господарської діяльності та ін. Таким чином, сукупність вище названих елементів є факторами економічної безпеки організації, а отже саме аналіз їх комплексу дозволить здійснити максимально повну, об'єктивну та репрезентативну оцінку рівня економічної безпеки організації.

Такий підхід передбачає критичний погляд на методики оцінки економічної безпеки організації, які базуються на аналізі окремих факторів впливу. Так, інтегральний показник рівня економічної безпеки, запропонований С. Міщенко [2] включає виключно часткові фінансові показники, що зміщує увагу з формування економічної безпеки у стратегічній перспективі на аналіз її поточного стану.

Ряд авторів, зокрема [1], зводять оцінку економічної безпеки організації до інвестиційного аналізу, що, аналогічно до попереднього підходу, акцентує увагу на фінансовому забезпеченні підприємства, не враховуючи ряд інших чинників його розвитку.

На увагу заслуговують рекомендації, запропоновані в [4], як такі, що включають до інтегрального показника економічної безпеки широкий спектр компонентів, враховуючи також вплив ринкового середовища організації в контексті соціально-економічних та політико-правових змін, на відміну від [3], де оцінка економічної безпеки зосереджена на аналізі факторів лише внутрішнього середовища організації.

Комплексна оцінка економічної безпеки організації має охоплювати всі складові економічної діяльності суб'єкта господарювання та передбачати визначення інтегральних критеріїв їх розвитку на основі системи часткових показників – індикаторів розвитку. Аналіз останніх має здійснюватися шляхом співставлення фактичних значень із нормативними з подальшою експертною

оцінкою відхилень. Це, в свою чергу, дозволить виявити вузькі місця сформованого потенціалу організації та визначити резерви для підвищення рівня економічної безпеки організації в перспективі.

Список використаних джерел

1. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: монографія / Г. В. Козаченко В. П. Пономарьов, О. М. Ляшенко. – К.: Лібра, 2003. – 280 с.

2. Мищенко С. Н. Система обеспечения экономической безопасности организации: дис. ... канд. экон. наук: 08.00.05 «экономика и управление народным хозяйством» / Сергей Николаевич Мищенко; [Донской гос. техн.ун-т]. – Ростов н/Д: [б. и.], 2004. – 197 с.

3. Халіна В. Ю. Методичний підхід щодо оцінки рівня економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / В. Ю. Халіна: – Режим доступу: http://chtei-knteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2014/v1/NV-2014-V1_22.pdf.

4. Черняк Г. М. Оцінювання рівня економічної безпеки енергетичних підприємств в умовах євроінтеграції / Г. М. Черняк // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2015. – С. 159 – 166.

УДК 339.137.2(477)

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЖОРСТКОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Уткіна Ю.М., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)

Жорстка конкурентна боротьба на ринку вимагає від підприємств підвищення ефективності діяльності, поліпшення споживчих якостей продукції та послуг, розширення асортименту, активізації діяльності підприємництва в цілому. Тому найважливішим завданням функціонування сучасного підприємства є підвищення ефективності його діяльності за рахунок вдалого використання його внутрішніх та зовнішніх резервів на інноваційних засадах.

Оцінювання економічної ефективності діяльності підприємства є одним із факторів його подальшого розвитку. Необхідно підкреслити, що це складне явище не може бути визначене за допомогою одного показника та потребує комплексного підходу. За реалій сучасності, науковці при аналізі ефективності діяльності підприємства перш за все концентрують увагу на його здатності генерувати фінансовий результат при затратах певного обсягу фінансових та нефінансових ресурсів на інноваційних засадах.

Прискорення морального зносу технологічного обладнання промислових підприємств під впливом науково-технічного прогресу призвело до того, що обладнання застаріває швидше, ніж зношується в процесі використання. У зв'язку з цим урахування темпів та рівня морального зносу в усіх його проявах стає дедалі важливішим. Дуже важливо своєчасно виявляти ту межу, за якою подальше використання обладнання стає економічно недоцільним. Великі промислові підприємства України орієнтовані на виробництво великих обсягів продукції, які набагато перевищують місткість її внутрішнього ринку. Отже, потрібно якомога скоріше виходити на зовнішні ринки. Але це потребує переходу до нового рівня якості продукції, зміни її асортименту та номенклатури, стандартів і вимог до виробництва. Необхідно також проводити відновлення продукції, технології та технологічного обладнання у великому масштабі, у стислі строки, та ще й з дефіцитом коштів на її фінансування. Це вимагає виявлення найбільш важливих об'єктів відновлення, та координування процесу фінансування. В таких умовах особливого значення набуває визначення строків корисного використання технологічного обладнання з урахуванням морального та фізичного зносу, як і передбачено стандартами бухгалтерського обліку. Строк корисного використання кожного окремого об'єкта може бути не тільки основою для визначення норм амортизації обладнання, як термін відшкодування зносу, але й важливим показником планування процесу його відновлення.

На сучасному етапі трансформації суспільного виробництва об'єктивно існують певні тенденції поступального розвитку ТТБ